

Nejednakosti

Kristina Ana Škreb

4. svibnja 2008.

1 Osnovne nejednakosti i Cauchy-Schwarz

1.1 Nejednakosti među sredinama

Jedne od najvažnijih nejednakosti svakako su nejednakosti među sredinama. Za pozitivne realne brojeve a_1, a_2, \dots, a_n definiramo:

- $A_n = \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n}$ aritmetička sredina
- $G_n = \sqrt[n]{a_1 + a_2 + \dots + a_n}$ geometrijska sredina
- $H_n = \frac{n}{\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n}}$ harmonijska sredina
- $K_n = \sqrt{\frac{a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2}{n}}$ kvadratna sredina

Među sredinama vrijedi odnos:

$$H_n \leq G_n \leq A_n \leq K_n$$

jednakost vrijedi ako i samo ako $a_1 = a_2 = \dots = a_n$

Na sličan način definiramo i sredine s težinama. Neka su $a = (a_1, a_2, \dots, a_n)$ i $w = (w_1, w_2, \dots, w_n)$ pozitivne n -torke realnih brojeva i neka je $W_n = \sum_{i=1}^n w_i$. Tada je:

- $A_n(a; w) = \frac{w_1 a_1 + w_2 a_2 + \dots + w_n a_n}{W_n}$ težinska aritmetička sredina brojeva
- $G_n(a; w) = (a_1^{w_1} + a_2^{w_2} + \dots + a_n^{w_n})^{\frac{1}{W_n}}$ težinska geometrijska sredina
- $H_n(a; w) = \frac{W_n}{\frac{w_1}{a_1} + \frac{w_2}{a_2} + \dots + \frac{w_n}{a_n}}$ težinska harmonijska sredina
- $K_n = \sqrt{\frac{w_1 a_1^2 + w_2 a_2^2 + \dots + w_n a_n^2}{W_n}}$ težinska kvadratna sredina

Među njima također vrijedi odnos:

$$H_n(a; w) \leq G_n(a; w) \leq A_n(a; w) \leq K_n(a; w)$$

jednakost vrijedi ako i samo ako $a_1 = a_2 = \dots = a_n$

Prirodno poopćenje pojma aritmetičke, geometrijske, harmonijske i kvadratne sredine su potencijalne sredine. Za bilo koji realan broj $r \neq 0$ definiramo r -tu potencijalnu sredinu ili sredinu reda r kao:

$$M_r(a_1, a_2, \dots, a_n) = \left(\frac{a_1^r + a_2^r + \dots + a_n^r}{n} \right)^{\frac{1}{r}}$$

Još općenitije ako su w_1, w_2, \dots, w_n pozitivni realni brojevi čija je suma jednaka 1, možemo definirati r -tu težinsku potencijalnu sredinu kao:

$$M_r(a_1, a_2, \dots, a_n; w) = (w_1 a_1^r + w_2 a_2^r + \dots + w_n a_n^r)^{\frac{1}{r}}$$

Vrijedi težinska nejednakost: Ako su a_1, a_2, \dots, a_n i w_1, w_2, \dots, w_n pozitivni realni brojevi tako da vrijedi $w_1 + w_2 + \dots + w_n = 1$ i r i s realni brojevi različiti od nule takvi da $r \geq s$, onda vrijedi:

$$\left(\frac{a_1^r + a_2^r + \dots + a_n^r}{n}\right)^{\frac{1}{r}} \geq \left(\frac{a_1^s + a_2^s + \dots + a_n^s}{n}\right)^{\frac{1}{s}}$$

jednakost vrijedi ako i samo ako $a_1 = a_2 = \dots = a_n$ (Trebalo uočiti da je obična potencijalna sredina u biti podvrsta težinske potencijalne sredine sa $w_i = \frac{1}{n}$)

1.2 Cauchy-Schwarz nejednakost

Ako su $a = (a_1, a_2, \dots, a_n)$ i $b = (b_1, b_2, \dots, b_n)$ nizovi realnih brojeva tada je

$$(a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2)(b_1^2 + b_2^2 + \dots + b_n^2) \geq (a_1 b_1 + \dots + a_n b_n)^2$$

gdje jednakost vrijedi ako i samo ako su nizovi a i b proporcionalni.

1.3 Zadaci

1. Neka su x, y, z pozitivni realni brojevi takvi da je $x^2 + y^2 + z^2 = 1$. Dokaži da je

$$\frac{x^2}{1 + 2yz} + \frac{y^2}{1 + 2xz} + \frac{z^2}{1 + 2xy} \geq \frac{3}{5}$$

2. Pozitivni realni brojevi x i y zadovoljavaju $x^2 + y^3 \geq x^3 + y^4$. Dokažite da vrijedi $x^3 + y^3 \leq 2$.

3. Neka su x, y, z realni brojevi veći od 1, takvi da je $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 2$. Dokažite da vrijedi

$$\sqrt{x + y + z} \geq \sqrt{x - 1} + \sqrt{y - 1} + \sqrt{z - 1}$$

4. Dokažite da za svaka 2 realna broja $x, y > 1$ vrijedi

$$\frac{x^2}{y - 1} + \frac{y^2}{x - 1} \geq 8$$

5. Neka su a_1, \dots, a_n i b_1, \dots, b_n pozitivni realni brojevi takvi da vrijedi $\sum_{i=1}^n a_i = \sum_{i=1}^n b_i$. Dokažite

$$\frac{a_1^2}{a_1 + b_1} + \dots + \frac{a_n^2}{a_n + b_n} \geq \frac{1}{2}(a_1 + \dots + a_n)$$

6. Neka je $n \geq 2$ i a_1, a_2, \dots, a_n pozitivni realni brojevi takvi da je $\sum_{i=1}^n a_i = 1$. Ako su x_1, x_2, \dots, x_n pozitivni realni brojevi takvi da je $\sum_{i=1}^n x_i = 1$, dokažite

$$2 \sum_{i < j} x_i x_j \leq \frac{n-2}{n-1} + \sum_{i=1}^n \frac{a_i x_i^2}{1 - a_i}$$

7. Za proizvoljne pozitivne realne brojeve a, b, c dokažite nejednakost

$$\frac{a}{b+2c} + \frac{b}{c+2a} + \frac{c}{a+2b} \geq 1$$

8. Dokažite da za sve realne brojeve x_1, \dots, x_n vrijedi

$$\frac{x_1}{1+x_1^2} + \frac{x_2}{1+x_1^2+x_2^2} + \dots + \frac{x_n}{1+x_1^2+\dots+x_n^2} < \sqrt{n}$$

2 Monotono preuređenje vektora i Čebiševljeva nejednakost

2.1 Monotono preuređenje vektora

Neka su a_1, a_2, \dots, a_n i b_1, b_2, \dots, b_n dva rastuća niza realnih brojeva, tj. $a_1 \leq a_2 \leq \dots \leq a_n$ i $b_1 \leq b_2 \leq \dots \leq b_n$. Tada za bilo koju permutaciju (a'_1, \dots, a'_n) od (a_1, \dots, a_n) vrijedi

$$a_1 b_1 + a_2 b_2 + \dots + a_n b_n \geq a'_1 b_1 + a'_2 b_2 + \dots + a'_n b_n \geq a_n b_1 + a_{n-1} b_2 + \dots + a_1 b_n$$

2.2 Čebiševljeva nejednakost

Posljedica monotonog preuređenja vektora je i Čebiševljeva nejednakost: Neka su $a_1 \leq a_2 \leq \dots \leq a_n$ i $b_1 \leq b_2 \leq \dots \leq b_n$ (ili $a_1 \geq a_2 \geq \dots \geq a_n$ i $b_1 \geq b_2 \geq \dots \geq b_n$), tada vrijedi:

$$\frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n} \cdot \frac{b_1 + b_2 + \dots + b_n}{n} \leq \frac{a_1 b_1 + a_2 b_2 + \dots + a_n b_n}{n}$$

Ako su nizovi a_1, a_2, \dots, a_n i b_1, b_2, \dots, b_n suprotno uređeni (to znači da je jedan rastući, a drugi padajući), onda vrijedi suprotna nejednakost.

2.3 Schurova nejednakost

Ako su x, y, z pozitivni realni brojevi i a realan broj, tada vrijedi

$$x^a(x-y)(x-z) + y^a(y-z)(y-x) + z^a(z-x)(z-y) \geq 0$$

s jednakošću ako i samo ako je $x = y = z$

Dokaz:

Nejednakost je simetrična, pa možemo pretpostaviti poredak. Bez smanjenja općenitosti $x \geq y \geq z$

1. slučaj: $a \geq 0$

$x^a(x-y)(x-z) + y^a(y-z)(y-x) + z^a(z-x)(z-y) = (x-y)(x^a(x-z) - y^a(y-z)) + z^a(z-x)(z-y) \geq$ (zato što je $x \geq y \geq z$) $\geq (x-y)((x^a - y^a)(y-z)) + z^a(x-z)(y-z) \geq$ (zato što su svi faktori ≥ 0) ≥ 0

2. slučaj: $a < 0$

$x^a(x-y)(x-z) + y^a(y-z)(y-x) + z^a(z-x)(z-y) = x^a(x-y)(x-z) + (y-z)(y^a(y-x) + z^a(x-z)) = x^a(x-y)(x-z) + (y-z)(-y^a(x-y) + z^a(x-z)) \geq$ (zato što je $(x-y) \geq (x-z)$) $\geq x^a(x-y)(x-z) + (y-z)(-y^a + z^a)(x-z) \geq$ (zato što su svi faktori ≥ 0) ≥ 0

2.4 Zadaci

1. Neka su $x_1 \geq x_2 \geq \dots \geq x_n$, $y_1 \geq y_2 \geq \dots \geq y_n$ i (z_1, z_2, \dots, z_n) jedna permutacija od (y_1, y_2, \dots, y_n) . Tada vrijedi

$$\sum_{i=1}^n (x_i - y_i)^2 = \sum_{i=1}^n (x_i - z_i)^2$$

2. Neka su x_1, \dots, x_n različiti prirodni brojevi. Dokažite

$$\frac{x_1}{1^2} + \frac{x_2}{2^2} + \dots + \frac{x_n}{n^2} \geq \frac{1}{1} + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}$$

3. Neka su a, b, c pozitivni realni brojevi takvi da je $abc = 1$, dokažite da vrijedi

$$a^3 + b^3 + c^3 + (ab)^3 + (bc)^3 + (ca)^3 \geq 2(a^2b + b^c + c^2a)$$

4. Neka su x_1, x_2, x_3, x_4 pozitivni realni brojevi takvi da je $x_1x_2x_3x_4 = 1$. Dokažite da

$$x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 + x_4^3 \geq \max\{x_1 + x_2 + x_3 + x_4, \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \frac{1}{x_3} + \frac{1}{x_4}\}$$

5. Dokazati da za sve $x, y, z > 0$ vrijedi

$$\frac{x^3}{y^2 - yz + z^2} + \frac{y^3}{z^2 - zx + x^2} + \frac{z^3}{x^2 - xy + y^2} \geq x + y + z$$

6. Neka su $a, b, c > 0$ takvi da je $a + b + c = 1$. Dokažite

$$ab + bc + ca \leq \frac{1 + 9abc}{4}$$

3 Rješenja

1. Stavimo $w_1 = \frac{x^2}{1}, w_2 = \frac{y^2}{1}, w_3 = \frac{z^2}{1}$, pa vrijedi $w_1 + w_2 + w_3 = 1$. Isto tako stavimo $a_1 = \frac{1}{1+2yz}, a_2 = \frac{1}{1+2zx}, a_3 = \frac{1}{1+2xy}$. Koristeći težinsku nejednakost $M_1(a; w) \geq M_{-1}(a; w)$ dobivamo $\frac{x^2}{1+2yz} + \frac{y^2}{1+2zx} + \frac{z^2}{1+2xy} = w_1 a_1 + w_2 a_2 + w_3 a_3 \geq (w_1 a_1^{-1} + w_2 a_2^{-1} + w_3 a_3^{-1})^{-1} = \frac{1}{x^2 + 2x^2 yz + y^2 + 2xy^2 z + z^2 + 2xyz^2} = \frac{1}{1 + 2xyz(x+y+z)}$
- Vrijedi $\sqrt[3]{x^2 y^2 z^2} \leq^{A-G} \frac{x^2 + y^2 + z^2}{3} = \frac{1}{3}$ i $\frac{x+y+z}{3} \leq^{A-K} \sqrt{\frac{x^2 + y^2 + z^2}{3}} = \sqrt{\frac{1}{3}}$
- $\Rightarrow xyz(x+y+z) \leq \left(\frac{1}{3}\right)^{\frac{3}{2}} \cdot \frac{3}{\sqrt{3}} = \left(\frac{1}{3}\right)^{\frac{3}{2}} \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{1}{1 + 2xyz(x+y+z)} \geq \frac{1}{1 + \frac{2}{3}} = \frac{3}{5}$.

2. Dokazat ćemo ekvivalentnu tvrdnju, tj. $x^3 + y^3 > 2 \Rightarrow x^2 + y^3 < x^3 + y^4$
- Težinska nejednakost: $\sqrt{\frac{x^2 + y^2}{2}} \leq \sqrt[3]{\frac{x^3 + y^3}{2}}$
- $\Rightarrow x^2 + y^2 \leq (x^3 + y^3)^{\frac{2}{3}} \cdot \sqrt[3]{2} < (x^3 + y^3)^{\frac{2}{3}} (x^3 + y^3)^{\frac{1}{3}} = x^3 + y^3$
- $\Rightarrow x^2 - x^3 < y^3 - y^2$ (1)
- Isto tako vrijedi: $y^2(1-y)^2 \geq 0 \Rightarrow y^2(y^2 - 2y + 1) \geq 0 \Rightarrow y^4 - y^3 \geq y^3 - y^2$ (2)
- Iz (1) i (2) slijedi $x^2 - x^3 < y^3 - y^2 \leq y^4 - y^3 \Rightarrow x^2 + y^3 < x^3 + y^4$.

3. $\left(\left(\frac{\sqrt{x-1}}{\sqrt{x}}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{y-1}}{\sqrt{y}}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{z-1}}{\sqrt{z}}\right)^2\right)\left((\sqrt{x})^2 + (\sqrt{y})^2 + (\sqrt{z})^2\right) \geq^{Cauchy-Schwarz} (\sqrt{x-1} + \sqrt{y-1} + \sqrt{z-1})^2$
- $\Leftrightarrow \left(\frac{x-1}{x} + \frac{y-1}{y} + \frac{z-1}{z}\right)(x+y+z) \geq (\sqrt{x-1} + \sqrt{y-1} + \sqrt{z-1})^2$
- $\Leftrightarrow \left(1 - \frac{1}{x} + 1 - \frac{1}{y} + 1 - \frac{1}{z}\right)(x+y+z) \geq (\sqrt{x-1} + \sqrt{y-1} + \sqrt{z-1})^2$
- $\Leftrightarrow (x+y+z) \geq (\sqrt{x-1} + \sqrt{y-1} + \sqrt{z-1})^2$
- $\Leftrightarrow \sqrt{x+y+z} \geq \sqrt{x-1} + \sqrt{y-1} + \sqrt{z-1}$

4. Vrijedi $(x-2)^2 \geq 0$

$$\Rightarrow x^2 \geq 4(x-1) \Rightarrow \frac{x}{\sqrt{x-1}} \geq 2$$

$$\frac{x^2}{y-1} + \frac{y^2}{x-1} \stackrel{A-G}{\geq} 2 \cdot \frac{xy}{\sqrt{(x-1)(y-1)}} = 2 \cdot \frac{x}{\sqrt{x-1}} \cdot \frac{y}{\sqrt{y-1}} \geq 2 \cdot 2 \cdot 2 = 8$$

5. Neka je $S_a = \sum_{i=1}^n \frac{a_i^2}{a_i + b_i}$, $S_b = \sum_{i=1}^n \frac{b_i^2}{a_i + b_i}$

$$S_a - S_b = \sum_{i=1}^n \frac{a_i^2 - b_i^2}{a_i + b_i} = \sum_{i=1}^n (a_i - b_i) = \sum_{i=1}^n a_i - \sum_{i=1}^n b_i = 0 \Rightarrow S_a = S_b$$

Sada imamo, $2S_a = \sum_{i=1}^n \frac{a_i^2 + b_i^2}{a_i + b_i} \stackrel{(*)}{\geq} \frac{1}{2} \cdot \sum_{i=1}^n \frac{(a_i + b_i)^2}{a_i + b_i} = \frac{1}{2} \cdot \left(\sum_{i=1}^n a_i + \sum_{i=1}^n b_i \right) = \sum_{i=1}^n a_i \Rightarrow$

$$S_a \geq \frac{1}{2} \cdot \sum_{i=1}^n a_i$$

(*) vrijedi jer $a^2 + b^2 \geq \frac{1}{2} \cdot (a + b)^2$

6. Ako je $\sum_{i=1}^n x_i = 1 \Rightarrow 1 = \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2 = \sum_{i=1}^n x_i^2 + 2 \sum_{i < j} x_i x_j$

Naša nejednakost je ekvivalentna

$$2 \sum_{i < j} x_i x_j \leq 1 - \frac{1}{n-1} + \sum_{i=1}^n \frac{a_i x_i^2}{1 - a_i} = \sum_{i=1}^n x_i^2 + 2 \sum_{i < j} x_i x_j - \frac{1}{n-1} + \sum_{i=1}^n \frac{a_i x_i^2}{1 - a_i}$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{n-1} \leq \sum_{i=1}^n x_i^2 + \sum_{i=1}^n \frac{a_i x_i^2}{1 - a_i} = \sum_{i=1}^n x_i^2 \left(1 + \frac{a_i}{1 - a_i} \right) = \sum_{i=1}^n \frac{x_i^2}{1 - a_i}$$

A prema Cauchy-Schwarzu je $\sum_{i=1}^n \frac{x_i^2}{1 - a_i} \cdot \underbrace{\sum_{i=1}^n (1 - a_i)}_{n-1} \geq \underbrace{\left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2}_1$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^n \frac{x_i^2}{1 - a_i} \geq \frac{1}{n-1}$$

7. Stavimo $x = b + 2c$, $y = c + 2a$, $z = a + 2b$. Onda vrijedi $\frac{a}{b+2c} + \frac{b}{c+2a} + \frac{c}{a+2b} =$

$$\frac{1}{9} \left(\frac{9a}{b+2c} + \frac{9b}{c+2a} + \frac{9c}{a+2b} \right) \geq 1$$

$$\Leftrightarrow \frac{9a}{b+2c} + \frac{9b}{c+2a} + \frac{9c}{a+2b} \geq 9$$

$$\Leftrightarrow \frac{9a}{b+2c} + 2 + \frac{9b}{c+2a} + 2 + \frac{9c}{a+2b} + 2 \geq 15$$

$$\begin{aligned}
&\Leftrightarrow \frac{9a+2b+4c}{b+2c} + \frac{9b+2c+4a}{c+2a} + \frac{9c+2a+4b}{a+2b} \geq 15 \\
&\Leftrightarrow \frac{4(2a+c) + (a+2b)}{b+2c} + \frac{4(2b+a) + (b+2c)}{c+2a} + \frac{4(2c+b) + (b+2a)}{a+2b} \geq 15 \\
&\Leftrightarrow 4 \cdot \frac{y}{x} + \frac{z}{x} + 4 \cdot \frac{z}{y} + \frac{x}{y} + 4 \cdot \frac{x}{z} + \frac{y}{z} \geq 15 \\
&\Leftrightarrow \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x}\right) + \left(\frac{y}{z} + \frac{z}{y}\right) + \left(\frac{z}{x} + \frac{x}{z}\right) + 3\left(\frac{y}{x} + \frac{z}{y} + \frac{x}{z}\right) \geq 15
\end{aligned}$$

Zadnja nejednakost se dobije korištenjem A-G nejednakosti posebno na svaki član u zagradi.

8. Stavimo $a_i = 1, b_i = \frac{x_i}{1+x_1^2+\dots+x_i^2}$

$$\begin{aligned}
&(1 \cdot \frac{x_1}{1+x_1^2} + 1 \cdot \frac{x_2}{1+x_1^2+x_2^2} + \dots + 1 \cdot \frac{x_n}{1+x_1^2+\dots+x_n^2}) = (a_1b_1 + a_2b_2 + \dots + a_nb_n) \\
&\leq_{Cauchy-Schwarz} \sqrt{\sum_{i=1}^n a_i^2} \cdot \sqrt{\sum_{i=1}^n b_i^2} = \sqrt{n} \cdot \sqrt{\sum_{i=1}^n b_i^2}
\end{aligned}$$

Znači dovoljno nam je dokazati $\sqrt{\sum_{i=1}^n b_i^2} < 1$

$$\begin{aligned}
&\text{Za } i \geq 2, \quad b_i^2 = \left(\frac{x_i}{1+x_1^2+\dots+x_i^2}\right)^2 = \frac{x_i^2}{(1+x_1^2+\dots+x_i^2)^2} \leq \\
&\frac{x_i^2}{(1+x_1^2+\dots+x_{i-1}^2)(1+x_1^2+\dots+x_i^2)} = \frac{1}{1+x_1^2+\dots+x_{i-1}^2} - \frac{1}{1+x_1^2+\dots+x_i^2} \\
&\text{Za } i = 1, \quad b_1^2 = \frac{x_1^2}{(1+x_1^2)^2} \leq \frac{x_1^2}{1+x_1^2} = 1 - \frac{1}{1+x_1^2} \\
&\Rightarrow \sum_{i=1}^n b_i^2 = \sum_{i=1}^n \left(\frac{x_i}{1+x_1^2+\dots+x_i^2}\right)^2 \leq \sum_{i=1}^n \left(\frac{1}{1+x_1^2+\dots+x_{i-1}^2} - \frac{1}{1+x_1^2+\dots+x_i^2}\right) = \\
&1 - \frac{1}{1+x_1^2+\dots+x_n^2} < 1
\end{aligned}$$

9. Nejednakost možemo pojednostavniti na:

$$\sum_{i=1}^n x_i^2 - 2 \sum_{i=1}^n x_i y_i + \sum_{i=1}^n y_i^2 \leq \sum_{i=1}^n x_i^2 - 2 \sum_{i=1}^n x_i z_i + \sum_{i=1}^n z_i^2$$

(z_1, \dots, z_n) je permutacija od $(y_1, \dots, y_n) \Rightarrow \sum_{i=1}^n y_i^2 = \sum_{i=1}^n z_i^2$

Naša nejednakost zbog toga vrijedi ako i samo ako $\sum_{i=1}^n x_i z_i \leq \sum_{i=1}^n x_i y_i$, a to je upravo monotono preučenje vektora.

10. Neka je (a_1, \dots, a_n) permutacija od (x_1, \dots, x_n) takva da je $a_1 \leq \dots \leq a_n$.
 Neka je $(b_1, b_2, \dots, a_n) = (\frac{1}{n^2}, \frac{1}{(n-1)^2}, \dots, \frac{1}{1^2})$, $b_i = \frac{1}{(n+1-i)^2}$, a $(a'_1, a'_2, \dots, a'_n)$
 permutacija od (a_1, a_2, \dots, a_n) takva da je $a'_i = x_{n+1-i}$.
 Prema monotonom preuređenju vektora je $\frac{x_1}{1^2} + \frac{x_2}{2^2} + \dots + \frac{x_n}{n^2} = a'_1 b_1 + a'_2 b_2 + \dots +$
 $a'_n b_n \geq a_1 b_n + a_2 b_{n-1} + \dots + a_n b_1 = \frac{a_1}{1^2} + \frac{a_2}{2^2} + \dots + \frac{a_n}{n^2}$
 Kako je $a_1 \geq 1, a_2 \geq 2, \dots, a_n \geq n$, vrijedi:
 $\frac{x_1}{1^2} + \frac{x_2}{2^2} + \dots + \frac{x_n}{n^2} \geq \frac{a_1}{1^2} + \frac{a_2}{2^2} + \dots + \frac{a_n}{n^2} \geq \frac{1}{1^2} + \frac{2}{2^2} + \dots + \frac{n}{n^2} = \frac{1}{1} + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}$
11. Nejednakost je ciklička, pa možemo pretpostaviti da je a najveći element.

1. slučaj:

$$a \geq b \geq c \Rightarrow a^2 \geq b^2 \geq c^2$$

Iskoristimo monotono preuređenje vektora i dobijemo

$$a^3 + b^3 + c^3 \geq a^2 b + b^2 c + c^2 a \quad (1)$$

Isto tako vrijedi $\frac{1}{a} \leq \frac{1}{b} \leq \frac{1}{c} \Rightarrow \frac{1}{a^2} \leq \frac{1}{b^2} \leq \frac{1}{c^2}$ i ako opet iskoristimo monotono

preuređenje vektora dobijemo $(ab)^3 + (bc)^3 + (ca)^3 = \frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3} + \frac{1}{c^3} \geq \frac{1}{a^2} \cdot \frac{1}{c} + \frac{1}{b^2} \cdot$

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{c^2} \cdot \frac{1}{b} = \frac{a^2 b^2 c^2}{a^2 c} + \frac{a^2 b^2 c^2}{b^2 a} + \frac{a^2 b^2 c^2}{c^2 a} = a^2 b + b^2 c + c^2 a \quad (2)$$

$$(1) + (2) \Rightarrow a^3 + b^3 + c^3 + (ab)^3 + (bc)^3 + (ca)^3 \geq 2(a^2 b + b^2 c + c^2 a)$$

2. slučaj:

$$a \geq c \geq b \Rightarrow a^2 \geq c^2 \geq b^2$$

Iskoristimo monotono preuređenje vektora i dobijemo

$$a^3 + b^3 + c^3 \geq a^2 b + b^2 c + c^2 a \quad (1)$$

Isto tako vrijedi $\frac{1}{a} \leq \frac{1}{c} \leq \frac{1}{b} \Rightarrow \frac{1}{a^2} \leq \frac{1}{c^2} \leq \frac{1}{b^2}$ i ako opet iskoristimo monotono

preuređenje vektora dobijemo $(ab)^3 + (bc)^3 + (ca)^3 = \frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3} + \frac{1}{c^3} \geq \frac{1}{a^2} \cdot \frac{1}{c} + \frac{1}{b^2} \cdot$

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{c^2} \cdot \frac{1}{b} = \frac{a^2 b^2 c^2}{a^2 c} + \frac{a^2 b^2 c^2}{b^2 a} + \frac{a^2 b^2 c^2}{c^2 a} = a^2 b + b^2 c + c^2 a \quad (2)$$

$$(1) + (2) \Rightarrow a^3 + b^3 + c^3 + (ab)^3 + (bc)^3 + (ca)^3 \geq 2(a^2 b + b^2 c + c^2 a)$$

12. Označimo $X = \sum_{i=1}^4 x_i^3, X_i = X - x_i$

Vrijedi $X = \frac{1}{3} \sum_{i=1}^4 X_i$

$$\frac{1}{3}X_1 = \frac{1}{3}(x_2^3 + x_3^3 + x_4^3) \stackrel{A-G}{\geq} \sqrt[3]{x_2^3 x_3^3 x_4^3} = x_2 x_3 x_4 = \frac{1}{x_1}$$

Analogno $\frac{1}{3}X_2 \geq \frac{1}{x_2}, \frac{1}{3}X_3 \geq \frac{1}{x_3}, \frac{1}{3}X_4 \geq \frac{1}{x_4} \Rightarrow X = \sum_{i=1}^4 X_i \geq \sum_{i=1}^4 \frac{1}{x_i}$

Čebiševljeva nejednakost: $\frac{x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 + x_4^3}{4} \geq \frac{x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + x_4^2}{4} \cdot \frac{x_1 + x_2 + x_3 + x_4}{4}$,

a zbog $\frac{x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + x_4^2}{4} \geq \sqrt[4]{x_1^2 x_2^2 x_3^2 x_4^2} = 1 \Rightarrow X \geq \sum_{i=1}^4 x_i$

13. $\left(\frac{x^3}{y^2 - yz + z^2} + \frac{y^3}{z^2 - zx + x^2} + \frac{z^3}{x^2 - xy + y^2} \right) \cdot (x(y^2 - yz + z^2) + y(z^2 - zx + x^2) + z(x^2 - xy - y^2)) \stackrel{Cauchy-Schwarz}{\geq} (x^2 + y^2 + z^2)^2$

Dovoljno nam je dokazati

$$\begin{aligned} & \frac{(x^2 + y^2 + z^2)^2}{x(y^2 - yz + z^2) + y(z^2 - zx + x^2) + z(x^2 - xy - y^2)} \geq x + y + z \\ \Leftrightarrow & (x^2 + y^2 + z^2)^2 \geq (x + y + z)[x(y^2 - yz + z^2) + y(z^2 - zx + x^2) + z(x^2 - xy - y^2)] \\ \Leftrightarrow & x^4 + y^4 + z^4 + xyz(x + y + z) \geq xy(x^2 + y^2) + yz(y^2 + z^2) + zx(z^2 + x^2) \\ \Leftrightarrow & x^2(x - y)(x - z) + y^2(y - z)(y - x) + z^2(z - x)(z - y) \geq 0, \text{ a ova posljednja} \\ & \text{nejednakost je Schur za } a = 2. \end{aligned}$$

14. Schur: $a(a - b)(a - c) + b(b - a)(b - c) + c(c - a)(c - b) \geq 0$
 $\Leftrightarrow a^3 + b^3 + c^3 - (a^2b + a^2c + b^2a + b^2c + c^2a + c^2b) + 3abc \geq 0$
 $((a + b + c)^3 = 1 \Rightarrow a^3 + b^3 + c^3 = 1 - 3(a^2b + a^2c + b^2a + b^2c + c^2a + c^2b) - 6abc)$
 $\Leftrightarrow 1 - 4(a^2b + a^2c + b^2a + b^2c + c^2a + c^2b) - 3abc \geq 0$
 $\Leftrightarrow 1 - 4(ab(a + b + c) + ac(a + b + c) + bc(a + b + c) - 3abc) - 3abc \geq 0$
 $\Leftrightarrow 1 - 4(ab + bc + ca) + 9abc \geq 0$
 $\Leftrightarrow \frac{1 + 9abc}{4} \geq ab + bc + ca$